

Franc POHLEVEN*

BOROV GLIVEC – CVETAČA IZ GOZDA

Borov glivec *Sparassis crisspa* (Wulf. ex Fr.) Fr. je nenavadna, cvetači podobna goba, ki lahko doseže tudi več kot 50 cm premera in tehta nekaj kilogramov. Klobuk je zgrajen iz številnih sploščenih valovitih trakastih vej z nazobčanimi vrhovi, prepletenimi v močno nakodrano kroglasto tvorbo, ki spominja tudi na spužvo. Površina vijugastih plošč je gladka, v začetku belkaste barve, kasneje pa blede okrašte do rjavkaste barve. Kratek mesnat bet je čokat, navzgor močno razvejan v trakove, v zemlji pa je koreninasto vraščen v korenine, kjer zajeda borova drevesa. Meso je svetlo, oker barve, pri mladih gobah krhko, s staranjem pa postane žilavo in gumijasto. Trosovnica se razprostira po celotni površini vej in je gladka.

Precej pogosto se pojavlja pozno poleti in jeseni. Kot koreninski zajedavec raste posamično pod starimi borovci. Po podrtju drevesa uspeva tudi na razpadajočih borovih štorih. Trosnjaki se več let pojavljajo na istem mestu. Zaradi navezanosti na bor je goba dobila tudi slovensko ime borov glivec. Nikoli se ne pojavlja na hlodovini in izdelkih iz bora. Po Uredbi o varstvu samoniklih gliv iz leta 1998 sta zaščiteni njej sorodni vrsti hrastov glivec (*Sparassis brevipes*) in jelkin glivec (*Sparassis nemecii*).

Borov glivec ima prijeten vonj po smoli, lahko tudi po janežu in okus po lešnikih. Zaradi prijetnega okusa je glivec med gobarji priljubljena užitna goba. Kadar je trosnjak poln prsti, peska ali iglic, ga je težko očistiti. A trud se splača, saj je mlada goba res odlična in vsestransko uporabna. Najbolje jo je ocvreti, mešana z drugimi gobami pa znatno izboljša okus pripravljenih jedi. Pri starih gobah postanejo klobuki zategli in nekoliko grenki, zato niso več primerni za uživanje. Številne študije mu pripisujejo zdravilne lastnosti in sicer imunostimulatorne učinke, učinkovit naj bi bil tudi pri zdravljenju melanoma, prav tako pa tudi pri virusu HIV, pripisujejo pa mu tudi protibakterijsko delovanje, predvsem na *Bacillus subtilis*, *Escherichia coli* in *Biomphalaria glabrata*.

Borov glivec na sliki je rasel pod starim borovcem na Golovcu pri Ljubljani. Ker v klobučku ni prsti, peska in iglic, je gobarju prihranjeno zamudno čiščenje, zato je jed še toliko slajša. (foto: F. Pohleven)

OBIŠČITE SPLETNO STRAN
DIT LESARSTVA LJUBLJANA:
[HTTP://WWW.DITLES.SI/](http://www.ditles.si/)

* prof. dr., Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za lesarstvo. Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana. e-pošta: franc.pohleven@bf.uni-lj.si